

Koirahoitolan aiheuttama meluhaitta

Rakennus- ja ympäristölautakunta 25.08.2020 § 109
1541/11.03.01/2019

Valmistelija

Vs. ympäristötarkastaja Ilari Patamaa, etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluyksikkö vastaanotti keväällä 2017 kolme valitusta yhteensä 21 eri allekirjoittajalta koskien Koirahoitola Miracle Oy:n toimintaa. Valitusten mukaan koirahoitolan toiminnasta aiheutuu naapurustolle mm. meluhaittaa ja hajuhaittaa. Valitusten johdosta koirahoitolan toiminnasta pyydettiin selvitys ja koirahoitolaan tehtiin tarkastus 22.11.2017, jonka yhteydessä mm. koirahoitolan meluhaittoja todennettiin mittaamalla melutasoja. Selvitysten ja tarkastuksella tehtyjen havaintojen perusteella Kirkkonummen rakennus- ja ympäristölautakunta antoi päätöksellään 06.03.2018 § 27 kolme ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 § mukaista yksittäistä määräystä:

1. Koirien ulkoilulaitukset on aidattava vähintään kolme (3) metriä korkealla meluaidalla. Aidan on oltava kauttaaltaan tiivis ja sen äänieristävyys on oltava vähintään 25 dB. Aidan on oltava valmis viimeistään 30.9.2018.
2. Ulkoilulaituksissa saa kerrallaan olla enintään 12 koira.
3. Koiria saa olla ulkoilulaituksissa ainoastaan seuraavina aikoina: kello 8–10, 14–16 ja 19–21.

Käsittely Vaasan hallinto-oikeudessa

Koirahoitola Miracle Oy:n edustajat hakivat muutosta rakennus- ja ympäristölautakunnan päätökseen Vaasan hallinto-oikeudesta. Muutoksenhakijat vaativat päätöstä kumottavaksi perustellen vaatimustaan mm. sillä, että annetut määräykset eivät olleet tarkoituksenmukaisia eikä niitä ollut perusteltu lain edellyttämällä tavalla. Lisäksi muutoksenhakijoiden mukaan koirahoitolaa olisi tullut kuulla melun leviämisen ehkäisemiseksi tarpeellisten rakenteiden tai järjestelyjen toteuttamismahdollisuuksista, aiheutuvista kustannuksista ja toteuttamisaikatauluista. Rakennus- ja ympäristölautakunta ei ollut kuullut koirahoitolaa em. asioista, mistä syystä muutoksenhakijoiden mukaan määräykset annettiin yksipuolisesti, eikä hyvän hallinnon periaatteita noudatettu.

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan toiminnasta aiheutuu haittaa, jota on tarpeen rajoittaa ympäristönsuojelulain 180 § mukaisilla määräyksillä. Määräykset on kuitenkin annettu kuulematta toiminnanharjoittajia meluntorjuntatoimenpiteiden kustannusarviosta, toteutusaikatauluista tai vaihtoehtoisista meluntorjuntatoimenpiteistä. Tämän vuoksi hallinto-oikeus on kumonnut rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen ja palauttanut asian uudelleen käsiteltäväksi.

Selvityspyyntö ja kuuleminen

Koirahoitola Miracle Oy:tä kuultiin Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisun mukaisesti meluntorjuntatoimenpiteiden kustannusarviosta,

toteutusaikataulusta ja vaihtoehtoisista meluntorjuntatoimenpiteistä. Lisäksi pyydettiin selvitystä mahdollisista muutoksista meluntorjunnassa tai koirahoitolan toiminnassa.

Asiasta saadun selvityksen mukaan koiratarhojen ympärille rakennettavan meluaidan rakennustyöt on aloitettu raivaustöillä 2019. Aita on tarkoitus rakentaa valmiiksi osin kesällä 2020 ja loput vuoden 2021 aikana. Koirahoitola Miracle Oy:n mukaan rakennustöitä ei voida suorittaa taloudellisista syistä loppuun yhdessä kesässä. Aita tulee olemaan rakenteeltaan 1,5 metrin korkeudelle tukkia vaakatasossa ja loput 1,5 metriä lautta.

Muiden määräysten osalta Koirahoitola Miracle Oy toteaa, että koiramäärien rajaaminen ei ole toiminnan kannalta järkevää. Koirahoitola Miracle Oy:n mukaan koirien määrällä ei ole vaikutusta melutason suuruuteen, koska koirien aiheuttama melu on yksilöllistä. Kun koiria ulkoilutetaan pienemmissä ryhmissä, myös ulkoilutuksen kokonaisaika kasvaa. Jos ulkoiluajoja taas lyhennetään, nousevat koirien stressitasot, mikä voi johtaa haukkumisen lisääntymiseen. Koirahoitola Miracle Oy tarvitsee joustavat ulkoilutusajat ja mainitsee nykyistä käytäntöä vastaavat ajat 8–10, 13–16 ja 20–22.

Koirahoitola Miracle Oy ei ole antanut selvitystä meluntorjuntatoimenpiteiden kustannuksista, eikä ehdotuksia vaihtoehtoisista meluntorjuntatoimenpiteistä. Esitetty aidan rakenne on meluaidaksi asiasta aiemmin hankittujen selvitysten mukaan riittävä.

Oheismateriaali:

- Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätös 06.03.2018 §27
- Vaasan hallinto-oikeuden päätös 4.12.2019 nro 19/0595/3
- Selvityspyyntö ja kuuleminen
- Vastaus selvityspyyntöön ja kuulemiseen

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää antaa seuraavat ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 § mukaiset yksittäiset määräykset:

1. Koirien ulkoilulaitukset on aidattava vähintään kolme (3) metriä korkealla meluaidalla. Aidan on oltava kauttaaltaan tiivis ja sen äänieristävyyden on oltava vähintään 25 dB. Aidan on oltava valmis viimeistään 24.6.2021.

2. Ulkoilulaituksissa saa kerrallaan olla enintään 12 koira. Vaihtoehtoisesti toiminnanharjoittaja voi melunmittausohjeen (YM, Ympäristömelun mittaaminen 1/1995) mukaisilla pätevän tahon suorittamilla melumittauksilla osoittaa, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta melurasitusta naapurustossa, kun ulkoilutarhoissa on enintään 20 koira. Mittaukset on suoritettava 22.11.2017 tehdyn tarkastuksen mukaisissa mittauspisteissä ja mittausraporttiin on liitettävä videotallenteet, joista ilmenee koirien aiheuttaman melun määrä ja laatu mittauksen aikana.

3. Koiria saa olla ulkoilulaituksissa ainoastaan seuraavina aikoina: kello 8–10, 14–16 ja 19–21.

Perustelut:

Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisun 4.12.2019 nro 19/0595/3 mukaan

koirahoitolan toiminnasta aiheutuu haittaa, joten ympäristönsuojelulain 180 § mukaisia määräyksiä on ollut tarpeellista antaa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen 06.03.2018 § 27 mukaisia määräyksiä 1 ja 3 ei ole tarpeen muuttaa. Määräykseen 2 on lisätty toiminnanharjoittajalle mahdollisuus omalla selvityksellään osoittaa, että toiminta ei aiheuta kohtuutonta meluhaittaa naapureille, vaikka ulkoilevien koirien yhtäaikainen määrä olisi suurempi, enintään kuitenkin 20 koiraa.

Koirahoitola Miracle Oy:tä on kuultu annettavista päätöksistä mm. toteuttamisaikataulun, kustannusten ja vaihtoehtoisten meluntorjuntatoimenpiteiden osalta hallinto-oikeuden ratkaisun mukaisesti. Kuulemisen ja selvityspyynnön seurauksena ei ilmennyt sellaisia uusia näkökulmia, joiden perusteella määräyksiä olisi tarpeen muuttaa. Aidan rakentamisen määräajassa on huomioitu Koirahoitola Miracle Oy:n selvitys rakentamisen aikataulusta ja taloudelliset näkökulmat. Naapuruston kannalta on kuitenkin kohtuullista, että aita rakennetaan valmiiksi ennen kesän 2021 vilkkaimman lomakauden alkamista, joten määräaika on asetettu siten, että aita valmistuu juhannukseen 2021 mennessä. Toiminnanharjoittajan näkemys kerrallaan ulkoilevien koirien määrästä on huomioitu määräyksessä 2. Toiminnanharjoittajan on kuitenkin melumittauksella esitettävä luotettavasti, ettei suurempi koiramäärä aiheuta kohtuutonta meluhaittaa ennen kuin kerrallaan ulkoilevien koirien määrää voidaan lisätä.

Muutoin asiassa pätevät edelleen rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksessä 06.03.2018 § 27 annetut perustelut:

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 180 § mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi toimittamansa tarkastuksen nojalla antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Annettava määräys voi koskea esimerkiksi toimea tai rajoitusta. Määräys ei voi koskea luvanvaraista toimintaa eikä rekisteröitävää toimintaa ja sen on oltava kohtuullinen ottaen huomioon toiminnan luonne ja ympäristön pilaantumisen merkittävyys.

Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen edustajat ovat 22.11.2017 suorittaneet tarkastuksen Koirahoitola Miracle Oy:ssä. Nyt annettavat määräykset perustuvat tuohon tarkastukseen sekä viranomaisen asiassa hankkimiin muihin selvityksiin. Koirahoitolatoiminta ei ole ympäristönsuojelulain 27 § 1 mom tarkoittama ympäristöluvan varainen toiminto. Saman pykälän 2 mom 3 kohdan mukaan kuitenkin toiminto, josta saattaa aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta, edellyttää ympäristölupaa. Vaasan hallinto-oikeus on lainvoimaisella päätöksellään 23.5.2017 17/0234/3 samankaltaisessa asiassa, jossa oli kysymys Kangasalan kunnassa sijaitsevan koiratarhan aiheuttamasta meluhaitasta, linjannut, että tilanteessa, jossa koiratarhassa on koiria kerrallaan enintään 19 kappaletta ja ne ulkoilevat 7–22 välisenä aikana vuoden ympäri ja niiden aiheuttama melu ei ylitä naapurikiinteistöllä melutason ohjearvoja, kyseessä ei ole toiminta, josta aiheutuu naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta eikä toiminta siten edellyttänyt ympäristölupaa vaikkakin koirien haukunta voidaan kokea naapurustossa häiritsevänä.

Tässä tapauksessa kyseessä on koirahoitolatoiminta, jossa koirat ovat ulkoilutarhoissa ainakin noin kuusi tuntia päivässä. Kerrallaan tarhoissa voi olla 10-20 koiraa. Koirahoitolaan suoritettuna tarkastuksen aikana hoitolassa

oli 12 koiraa, jotka olivat yhtäaikaista ulkoilutarhassa. Tällöin suoritettun melumittauksen mukaan melutason ohjearvot koirahoitolan ympäristössä eivät ylittyneet. Vaikka koirien haukunta voidaan kokea häiritsevänä, haukunta on kuitenkin sinällään tavanomaista asuinympäristössä esiintyvää ääntä. Näin ollen, kun melutason ohjearvot eivät ylity, ei tässä tapauksessa koirahoitolatoiminnasta voida katsoa aiheutuvaan naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta, jonka perusteella toiminta olisi ympäristönsuojelulain 27 § 2 mom 3 kohdan mukaisesti ympäristöluvan varaista. Siten ympäristönsuojeluviranomainen voi tässä tapauksessa antaa ympäristönsuojelulain 180 § mukaisia määräyksiä, kun kyseessä ei myöskään ole ympäristönsuojelulain 116 § tarkoittama rekisteröitävä toiminto.

Vaasan hallinto-oikeus on mainitussa päätöksessään 23.5.2017 17/0234/3 edelleen linjannut, että kyseisessä tapauksessa vaikka melutason ohjearvot eivät ylittyneet, eikä kyseessä ollut naapuruussuhdelain tarkoittama kohtuuton rasisitus, haukunnasta aiheutui naapurikiinteistölle meluhaittaa. Tämän johdosta Vaasan hallinto-oikeus katsoi, että tuossa tapauksessa Kangasalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tuli antaa ympäristönsuojelulain 180 § mukaisia yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi ja linjasi, että näillä määräyksillä voitaisiin esimerkiksi rajoittaa kerralla ulkoilutettavien koirien määrää, ulkoiluttamiseen sallittua vuorokautista enimmäistuntimäärää ja/tai määrätä koirien pitamisestä sisällä yöaikaan, sekä määrätä kiinteän meluesteen rakentamisesta tai tarhojen siirtämisestä kauemmas kiinteistön rajalta. Kun huomioidaan tämä Vaasan hallinto-oikeuden linjaus sekä ympäristönsuojeluviranomaisen asiassa hankkimat selvitykset sekä suoritettulla tarkastuksella tehdyt havainnot, joiden mukaan koirien haukunta kuuluu naapurikiinteistöille, vaikka melutason ohjearvot eivät ylitykään, on Kirkkonummen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen annettava asiassa tarpeelliset ympäristönsuojelulain 180 § mukaiset yksittäiset määräykset.

Määräyskohtaiset perustelut:

1. Määräys on tarpeen naapurikiinteistölle kantautuvan haukuntamelun intensiteetin vähentämiseksi. Koirahoitola Miracle Oy:n rakennusluvassa on esitetty kahden meluvallin rakentamista koirahoitolan kiinteistön rajoille. Näistä ainoastaan toinen on osittain toteutettu. Asemapiirroksen mukaan meluvallit on suunniteltu sijoitettavan suhteellisen etäälle koirien ulkoilutarhasta, eikä niiden korkeutta ole asemapiirroksessa määritetty. Melueste toimii tehokkaimmin, kun se on riittävän korkea ja sijoitettu mahdollisimman lähelle melulähdettä, tässä tapauksessa siis koiria. Asemapiirroksen mukaan koirien ulkoiluaitaus olisi tarkoitus rajata enintään 2,5 m korkealla lauta-aidalla. Tämän kaltaista aitaa ei kuitenkaan ole toteutettu, vaikka koirahoitola on ollut toiminnassa jo yli 20 vuotta, vaan tarhat on aidattu harvalla verkkoaidalla. Siten ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi on välttämätöntä määrätä Koirahoitola Miracle Oy rakentamaan kohtuullisessa ajassa asianmukainen meluaita ulkoilutarhojen ympärille. Kirkkonummen kunnan rakennusvalvonnasta saadun tiedon mukaan kyseisenlaisen aidan rakentaminen ei edellytä maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa tai ilmoitusta. Meluaidan tehokkaan toiminnan kannalta oleellista on sen korkeus ja tiiveys. Kun huomioidaan nyt kyseessä olevan melun laatu, on kolme metriä korkea tiivis aita riittävä tarvittavan meluestevaikutuksen aikaansaamiseen. 25 dB äänieristävyys on saavutettavissa kohtuullisilla kustannuksilla, sillä kyseinen eristävyystaso on saavutettavissa esimerkiksi tiiviillä lomitetulla lautaseinällä.

2. ja 3. Määräykset on annettu koirien haukunnasta naapurustoon aiheutuvan meluhaitan vähentämiseksi. Tarkastuksella suoritettun melumittauksen perusteella melutason ohjearvot eivät ylity, kun ulkoilutarhoissa on kerrallaan 12 koira. Koirien haukunta kuitenkin kuuluu naapurikiinteistöille. Yhdessä meluaitaa koskevan ensimmäisen määräyksen kanssa määräyksillä kaksi ja kolme saavutetaan se, että vaikka meluidalla ei voidakaan poistaa koirien haukunta-ääniä ympäristöstä kokonaan, on jäljelle jäävä haukuntamelu tasoltaan kohtuullista ja siten sietämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa erityisesti, kun määräyksellä kolme on ajallisesti rajoitettu koirien ulkoilu-aika kuuteen tuntiin päivässä ja määrätty ulkoilutukset tapahtumaan tiettyinä kellonaikoina.

Päätös

Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti päätösehdotuksen mukaisesti.